

NO THEYS AND NO THEMS!

Op uitwisseling naar de Verenigde Staten

'Proficiat! Je bent geselecteerd voor deelname aan het docenten uitwisselingsprogramma 2015 dat in opdracht van het Ministerie van OCW door het Fulbright Center en EP-Nuffic wordt georganiseerd.' Docenten uit het basisonderwijs, het voorgezet onderwijs en het mbo konden zich hiervoor aanmelden door een formulier in te vullen en een motivatiebrief te schrijven. Hieruit werden vervolgens twintig docenten geselecteerd. Zij mochten van 8 tot en met 20 november 2015 naar Massachusetts in de Verenigde Staten met als doel de kwaliteit van het Nederlandse onderwijs te verbeteren.

Lisa Oskamp is
redacteur van Kleio.

Alle deelnemers volgden eerst een programma bij het Institute for Training and Development, de organisatie die alles regelde in Amerika. Daarna bezochten alle docenten verschillende scholen verspreid over de hele staat.

Ik heb diverse lessen bezocht op twee openbare scholen. Ik ben een dag op James F. Sullivan Middle School geweest en ik heb een aantal dagen rondgekeken op Westford Academy (*high school*). Op een *middle school* wordt les gegeven van de 5th tot en met de 8th grade, vergelijkbaar met de Nederlandse groep 7 van de basisschool tot en met de tweede klas van de middelbare school. *High school* verzorgt lessen voor de 9th tot en met de 12th grade, vergelijkbaar met de derde tot en met

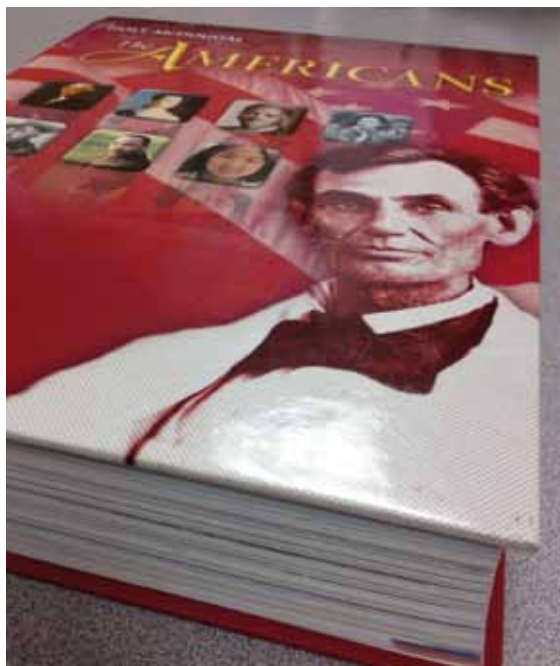
de zesde klas van een Nederlandse middelbare school. Op beide scholen zitten ongeveer twintig tot vierentwintig kinderen in een klas.

VERSCHILLEN

Het onderwijs in de Verenigde Staten wordt per staat georganiseerd; wat ik heb gezien geldt dus niet voor het hele land. Zelfs binnen staten zijn er grote verschillen in het onderwijs. Dit komt door de financiering. Gemiddeld genomen komt 10 procent van het geld van de federale overheid, 45 procent van de staat en 45 procent uit de lokale inkomstenbelasting. Dit betekent dat het onderwijs in rijkere gebieden over het algemeen van betere kwaliteit is. Als leerling word je alleen toegelaten als je in

Een lokaal van
Westford Academy.

het schooldistrict woont, wat er dus meestal op neerkomt dat je naar een betere school kunt als je in een betere buurt woont.

GESCHIEDENISLES

Geschiedenis is een onderdeel van het vak *social studies*, net als de vakken aardrijkskunde, maatschappijleer en economie. Het curriculum van het geschiedenisonderwijs lijkt op het onze, met als verschil dat er meer nadruk ligt op de Amerikaanse geschiedenis. In de *5th grade* wordt de geschiedenis van Amerika behandeld, in de *6th grade* staat aardrijkskunde op het programma, in de *7th grade* wordt er aandacht besteed aan oude beschavingen als de Babyloniërs en de Grieken en in het laatste jaar van *middle school* komt de focus opnieuw op Amerikaanse geschiedenis te liggen. Op *high school* gaan de leerlingen in de *9th grade* van start met wereldgeschiedenis van 1789 tot het heden, daarna komt de Amerikaanse geschiedenis van 1607 (de eerste kolonie) tot 1877 (het einde van de Reconstructie); in de *10th grade* en het jaar daarna gaan ze daarmee verder tot het heden. In het laatste jaar is geschiedenis een keuzevak voor studenten.

PERSPECTIEVEN

Een van de vragen die ik had, was: hoe wordt er in de Verenigde Staten lesgegeven over onderwerpen waar het land zelf bij betrokken is? Neem bijvoorbeeld de Koude Oorlog, wat wordt er precies verteld over de Russen? Bij de lessen die ik bezocht, viel het me op dat docenten geschiedenis steeds benaderen vanuit meerdere perspectieven. Leerlingen kregen bijvoorbeeld de opdracht een propagandaposter maken. Deze ging op *middle school*

over de Amerikaanse onafhankelijkheidsstrijd en op *high school* over de Eerste Wereldoorlog. Om tot een poster met een heldere boodschap te komen, moesten de leerlingen zich eerst inleven en inlezen in een bepaalde kant.

Deze opdracht laat leerlingen zien dat je een gebeurtenis vanuit meerdere kanten kunt bekijken. Toen een docent een aantal vragen met zijn leerlingen besprak over de Duitse en Italiaanse eenwording werd dat ook nog eens duidelijk in het taalgebruik. Een leerling die het steeds over 'zij' en 'hun' had, werd steeds in de rede gevallen door de docent, want ze hadden toch duidelijk afgesproken '*no theys and no thems!*'

DIK BOEK

Naast de manier van lesgeven zegt ook de lesmethode die gebruikt wordt iets over de objectiviteit. Op Westford Academy hanteert men het boek *The Americans*.¹ Wat opvalt aan het boek is dat de meerderheid van het schrijversteam verbonden is aan een universiteit en dat het boek uitgebreid beoordeeld is door andere professoren op het gebied van historische diepgang, accuraatheid en heldere uitleg over de gang van zaken. Daarnaast hebben flink wat docenten en leerlingen uit diverse staten het boek getest en ideeën aangedragen. Dit resulteerde in een dik boek van ruim elfhonderd bladzijden waarin elk onderwerp uitgebreid en vanuit meerdere invalshoeken behandeld wordt. Het boek wordt trouwens op deze school vooral als naslagwerk gebruikt.

De docenten maken meestal zelf de opdrachten waarmee ze de leerlingen de stof laten doorwerken. Elke les wordt ook steeds gekoppeld aan de centrale vraag van het onderwerp waar ze mee bezig zijn. Deze vraag staat geschreven op een poster en hangt op de muur van het klaslokaal. Op deze manier kunnen de leerlingen elk subonderdeel als onderdeel van het grotere geheel zien. ▶

¹ Gerald A. Danzer, J. Jorge Klor de Alva, Larry S. Krieger, Louis E. Wilson en Nancy Woloch, *The Americans*, Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company, 2012.

Linksboven: Het ontzettend dikke geschiedenisboek dat gebruikt wordt op Westford Academy. Onder: Schoolbus voor Westford Academy.

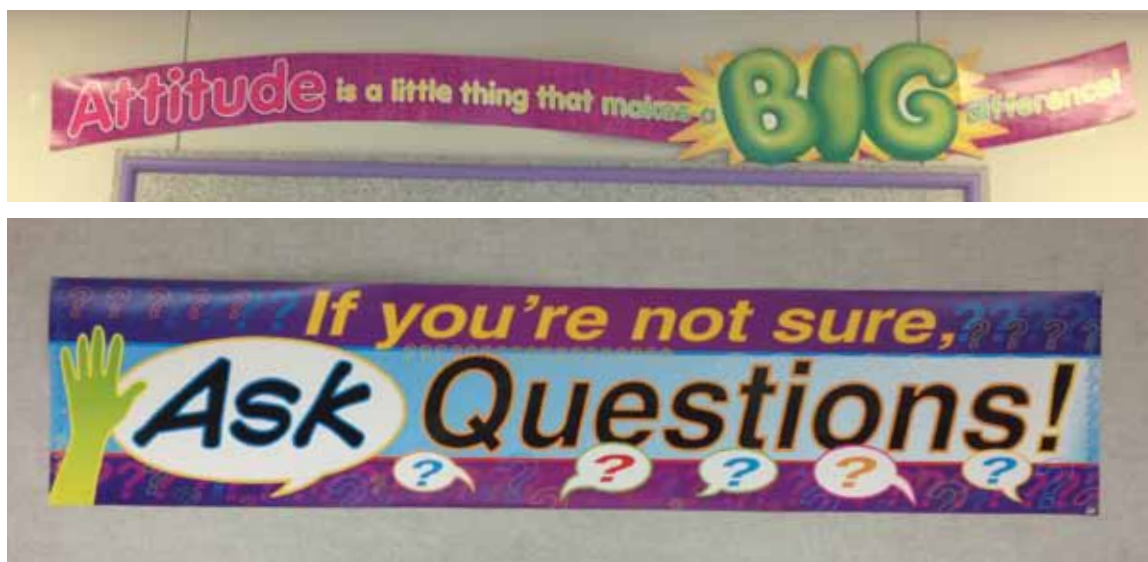

Slogan op middle school: 'Attitude is a little thing, that makes a big difference'. Daaronder: Slogan in lokaal van Westford Academy: 'If you're not sure, ask questions!'

Rechts: Slogan van de James F. Sullivan Middle School.

Onder: Ik geef een les over de Gouden Eeuw. In elk lokaal hangt de Amerikaanse vlag. Iedere ochtend zeggen alle leerlingen met de hand op het hart de *Pledge of Allegiance* waarbij ze met hun gezicht naar de vlag staan.

Rechterpagina: Opdracht over de eenwording Duitsland en Italië.

HOUDING LEERLINGEN

Het meest opvallend tijdens de lessen vind ik de houding van de Amerikaanse leerlingen. Op de scholen die ik bezocht, zijn de leerlingen extreem goed gemotiveerd. Deze observatie wordt gedeeld door de Nederlandse docenten die andere scholen in de staat Massachusetts bezochten. Als de docent zegt dat de les gaat beginnen, is het meteen stil en kan hij of zij van start. Als de docent wil dat leer-

lingen in tweetallen discussiëren, heeft elk tweetal het over dat onderwerp en geen moment over iets anders. Een rol hierbij speelt de organisatie van het onderwijs. Op *high school* zijn er drie niveaus waarop elk vak gegeven wordt. Het laagste niveau is *College Preparation*, waarbij leerlingen wel worden voorbereid op een universiteit, maar geen top-universiteit. Als leerlingen kans willen maken om aangenomen te worden op een goed aangeschreven universiteit moeten zij vakken volgen op het middelste niveau, de *Honours* of het hoogste niveau, *Advanced Placement*. Voor elk vak wordt aan het einde van het schooljaar bepaald op welk niveau de leerling het schooljaar daarna instroomt. Een leerling kan dus bij slechte prestaties een niveau dalen en bij goede prestaties een niveau stijgen. Het is daarom van belang altijd zo goed mogelijk te presteren. Een docent geeft overigens niet aan alle niveaus tegelijk les, maar heeft een hele klas met bijvoorbeeld het niveau *Honours*.

Het lijkt mij echter onmogelijk dat een leerling elke minuut van de les denkt dat hij hard moet werken en opletten, omdat hij anders niet op een goede universiteit terechtkomt. Voor een deel zit de drang tot presteren ook in de Amerikaanse maatschappij en opvoeding. Op Westford Academy vormt dit zelfs een groeiend probleem. Veel leerlingen hebben last van stress vanwege de hoge druk om continu goed te presteren. Steeds meer leerlingen gebruiken zelfs medicijnen om te kunnen ontspannen. De school beschikt over een eigen *school nurse* die met de leerlingen over deze problemen spreekt. Daarnaast is er aandacht voor leerlingen die in de klas extra aandacht nodig hebben. Er zijn assistenten tijdens de les aanwezig die bijvoorbeeld een autistische leerling direct hulp bieden. De scholen die ik heb bezocht zijn al behoorlijk ver met passend onderwijs.

POSTERS, SLOGANS EN VITRINES

Opvallend is de inrichting van de schoolgebouwen. Bijna alle gangen en lokalen hangen vol met posters, foto's en slogans, ook staan er vitrines gevuld met prijzen die de leerlingen met sport of theater voor de school gewonnen hadden. Leerlingen worden overal in het gebouw geattendeerd op de juiste leerhouding – tijdens de lessen is hier volop aandacht voor. Op *high school* worden leerlingen geprezen als ze een goed antwoord geven: 'Out-standing!' De docent psychologie die uitleg geeft over de hersenen waarbij veel moeilijke woorden voorbijkomen, zegt bijvoorbeeld: *I'll give a high five for the one who can pronounce this*, en dat doet hij dan ook. Op *middle school* worden leerlingen nog meer gecompimenteerd. Je hoort er dingen als: 'Excellent job' en 'I love it when you participate' en 'Who brought that up? You go girl!'

Al met al was het bijzonder om onderwijs in een ander land zelf te ervaren. Het leverde allerlei nieuwe ideeën en inzichten op waar ik in Nederland mee verder kan. Dit uitwisselingsprogramma was kortom zeer de moeite waard! ■

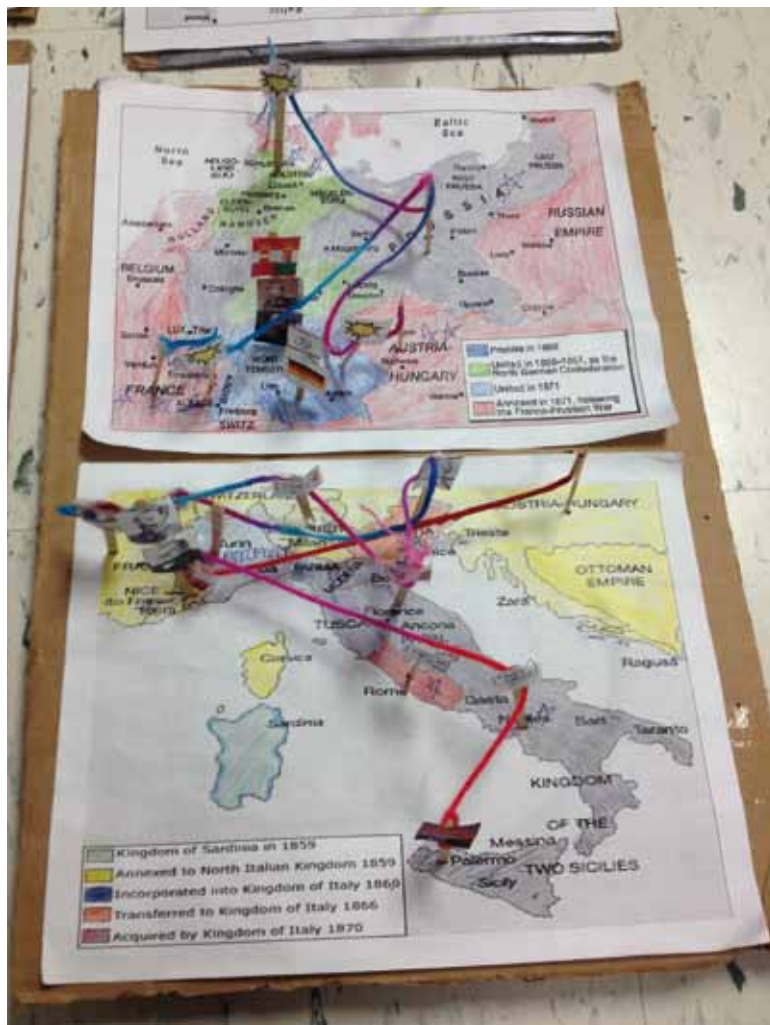
OOK DEELNEMEN?

Dit twee weken durende bezoek aan de Verenigde Staten was een pilot voor een driejarig project van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Dit voorjaar kunt u zich opgeven voor deelname aan deze uitwisseling in het najaar van november 2016. Meer informatie is te vinden op de website www.fulbright.nl onder het kopje 'uitwisseling docenten'. Voor een idee over de precieze invulling van het programma en bijvoorbeeld de huisvesting kunt u de *plog* (photo blog) bekijken die ik bijhield tijdens mijn verblijf.

Zie: www.lisaoskamp.nl.

LESIDEEËN

■ Leerlingen brengen de eenwording van Duitsland en Italië in beeld. Dit doen zij door een kaart in te kleuren en vervolgens met stokjes met daarop symbolen aan te geven wat de precieze gang van zaken is geweest. De leerlingen mogen hun creaties erbij houden tijdens de toets over dit onderwerp.

■ Elke leerling uit de klas krijgt een voorwerp toegewezen uit de negentiende eeuw of het begin van de twintigste eeuw. De docent heeft deze voorwerpen zelf verzameld, iedereen krijgt het dus ook daadwerkelijk in handen. De leerlingen moeten eerst uitzoeken wat het voorwerp precies is, waar het voor diende en welke mensen het gebruikten. Daarna moeten ze een *pitch* voorbereiden waarbij ze hun klasgenoten moeten overtuigen van het nut van hun voorwerp en waarom ze dat beslist moeten aanschaffen. Geschiedenis komt op deze manier voor de leerlingen veel meer tot leven, want zij hebben een voorwerp vast dat mensen soms meer dan honderd jaar geleden ook aan hebben geraakt.

■ Elke leerling krijgt een klein notitieboekje en is daarmee een journalist geworden. In de klas ligt op een aantal tafels informatie over een subonderwerp van de Eerste Wereldoorlog. De leerlingen krijgen twintig minuten de tijd dit te bekijken en steekwoorden te noteren in hun boekjes. Vervolgens moeten zij een artikel schrijven voor hun krant over deze gebeurtenis. Aan de leerlingen de taak te bedenken voor wat voor type krant ze werken en wat hun invalshoek is voor het artikel.